

Ordfører Tom Myrvold

Ørland kommune

Ørland, 10. november 2019

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

ORDFØRERS RETTSLIGE BESKYTTELSE – EN AVKLARING

I konstituerende kommunestyremøte 3. oktober 2019 ble undertegnede valgt til ordfører i (nye) Ørland kommune med 22 mot 13 stemmer etter et forslag fremmet av Irja H. Døsvik (AP) på vegne av AP, SV og MDG. Deretter ble Ogne Undertun (Ap) valgt til varaordfører med 21 mot 14 stemmer etter et forslag fremmet av Irja H. Døsvik (AP) på vegne av Ap, SV og MDG. Valgene fant sted gjennom en skriftlig votering.

I etterkant av dette møtet ble det fremmet krav om lovlighetskontroll av valget av ordfører og varaordfører og kommunestyret i Ørland fattet i møte 24. oktober 2019 vedtak om at det første vedtaket om valg av ordfører 3. oktober var ulovlig, med den begrunnelsen at valget hadde funnet sted gjennom skriftlig votering. Deretter vedtok kommunestyrets flertall å velge Ogne Undertun (AP) til ordfører og Finn Olav Odde (Sp) til varaordfører. Deretter ble det igjen fremmet krav om lovlighetskontroll av det nye valget, med den begrunnelsen at valget av ordfører og varaordfører den 3. oktober var endelig og ikke kan gjøres om.

Fylkesmannen i Trøndelag konkluderte slik i sitt vedtak av 25. oktober:

«Valg av ordfører og varaordfører 3. oktober 2019 er gyldig. Som følge av dette og kommunelovens § 27-3 fjerde ledd, må Fylkesmannen oppheve kommunestyrets vedtak fra 24. oktober 2019 om at valg 3. oktober 2019 er ugyldig, og Fylkesmannen må oppheve kommunestyrets nyvalg 24. oktober.»

Det ble i oversendelsen av vedtaket fra Fylkesmannen slått fast at vedtaket er endelig og ikke kan påklages i forvaltningen.

Etter dette har jeg lagt til grunn at jeg er lovlig valgt som ordfører i Ørland kommune for hele valgperioden (Jfr. Kommunelovens § 9) Nå har det imidlertid oppstått en situasjon som gjør at jeg føler det nødvendig å be om en avklaring fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Torsdag kveld i forrige uke (31.10) fikk jeg overlevert et brev hjemme hos meg privat kl 22.00 på kvelden hvor det står følgende:

«Avtale om minnelig løsning av Ordførervervet i Nye Ørland kommune

Posisjonen i Nye Ørland er svært bekymret for den situasjonen man har kommet i og erkjenner samtidig at det er en vanskelig situasjon for Tom Myrvold og Høyre.

Først og fremst ønsker vi å komme til en minnelig løsning.

Om Myrvold søker fritak som ordfører i Nye Ørland, slik at søknaden kan behandles i neste kommunestyremøte den 28.11.19, vil posisjonen tone ned all kritikk i media. Vi tilbyr også 3 mnd med ordinær ordførergodtgjøring fra og med 1.1.2020.

Tilbudet krever en hurtig respons og aksept for å stå ved lag. Det vil si mandag den 4.11.19 kl 09.00.»

Brevet er undertegnet av representanter for SV, MDG, SP og AP og vedlegges i sin helhet¹.

Jeg opplever dette brevet som både ubehagelig og utidig, og det hele fremstår som et forsøk på å presse meg til å søke fritak fra vervet som ordfører. Med henvisning til kommunelovens § 7-9. andre ledd kan jeg vanskelig se at jeg har noen som helst hjemmel til å søke fritak fra vervet som ordfører. I loven heter det:

«Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det.»

I boken Kommuneloven med kommentarer omtales dette ved å vise til at «Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører.»

Jeg er ikke syk og ei heller kan jeg påberope meg andre velferdsgrunner for å begrunne en søknad om fritak. Tvert imot er jeg 100 % innstilt på å utføre min ordførergjerning til beste for innbyggerne og de ansatte i Ørland kommune.

Det kan ikke være slik at kommunestyret skal ha angrefrist på et gyldig ordførervalg. Kommuneloven er helt klar på dette: Ordfører og varaordfører skal velges én gang og for hele fireårsperioden. Det at et politisk flertall skifter i etterkant av et gyldig og lovlig ordførervalg kan ikke være noen begrunnelse verken for å søke fritak eller foreta nytt valg. Det ville i tilfelle åpne for helt uforutsigbare forhold i Kommune-Norge hvor svært mange av landets ordførere ville få uholdbare arbeidsforhold til skade for kommunene og de ansatte. I tillegg vil en initiering av en slik uholdbar praksis også være i strid med kommunelovens ordlyd og lovens intensjoner.

Jeg ber derfor om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet vurderer de rettslige spørsmål som det vedlagte brevet reiser slik at Ørland kommune og jeg som ordfører kan få avsluttet denne saken på en ryddig måte.

Med vennlig hilsen,

Tom Myrvold
Ordfører

¹ Avtale om minnelig løsning av ordførervervet i Nye Ørland kommune